

РЕШЕНИЕ

№ 645

гр. София, 05.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIII ТРИЧЛЕНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 15.01.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Доброслав Руков

ЧЛЕНОВЕ: Красимира Желева

Калинка Илиева

при участието на секретаря Клавдия Дали и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **10709** по описа за **2020** година докладвано от съдия Доброслав Руков, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 179, във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба на „Националната асоциация на професионалните сватбени дисководещи“, чрез адвокат С. Д. с адрес: [населено място], [улица], ет. 1, ап. 5 срещу заповед № РД09-616 от 25.08.2020 г. на Заместник-министъра на културата, с която е утвърдена Тарифа за определяне на размера на възнагражденията, дължими за механично възпроизвеждане на музикални и свързани с тях литературни произведения от диджеи при осъществяване на професионалната им дейност.

В жалбата е посочено, че не е налице правно основание за създаването и утвърждаването на Тарифа за определяне на възнаграждения за възпроизвеждане на музикални произведения от дисководещите, тъй като същите са артист-изпълнители и са носители на самостоятелно право, сходно на авторското, поради което не следва да заплащат възнаграждение за възпроизвеждане на музикални произведения. Твърди се, че процедурата по утвърждаване на Тарифата е незаконосъобразна, защото е проведена без участието на заинтересованите страни, без да са съобразени икономическите условия в страната за определяне на размерите на възнагражденията. Тя не е подложена на обществено обсъждане, а дължимите според нея възнаграждения са императивно зададени от организацията „М.". Инвокирани са доводи, че по време на проведеното административно производство по издаването на

оспорения административен акт, не е проведено обсъждане на изготвения проект за тарифа и не са изслушани и предложенията на представители на дисководещите. От страна на „М.“ е проведена процедура по уведомяване за изготвената тарифа, не са проведени преговори и не е направено достатъчно мащабно проучване, за да бъде определено справедливо възнаграждение за възпроизвеждане. Релевират се аргументи, че съгласно Наредба № 83 от 22.07.2013 г. за придобиване на квалификация по професията „Дисководещ“, „в своята практика дисководещият използва фрагменти от готови музикални произведения, музикални ефекти и шумове. Дисководещият съставя и изпълнява творческо-музикална програма, подготвена за конкретното музикално-артистично събитие“. Според оспорващият, професията дисководец е в област на образование „Изкуства“ и професионално направление „Аудио-визуални изкуства и техники; производство на медийни продукти“, от което може да се направи извод, че дисководещите са артист-изпълнители, които създават и изпълняват индивидуална програма за всяко събитие, в което участват. По тази причина те попадат в кръга от лица по смисъла на чл. 74 от Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП) и не дължат никакви възнаграждения за изпълняваните от тях произведения в рамките на осъществяваната от тях професионална дейност. Изтъква се, че дисководещите не осъществяват „възпроизвеждане“ на музикални произведения по смисъла на ЗАПСП, а представят такива произведения и то всеки път по различен начин, съобразно събитието, в което участват. Представянето на музикално произведение по определен, уникален за всяко събитие начин от дисководещия, не представлява снемане на екземпляр от него на материален или виртуален носител. Жалбоподателят счита за неправилно и необосновано приетото в икономическата обосновка за създаване на Тарифата разбиране, че за определяне на ползването и размера на дължимите авторски възнаграждения не е от значение дали оригиналните звукозаписи (файлове) на произведенията са придобити след заплащане за тях (от интернет платформи, легални CD, DVD, плочи и т.н.), тъй като това заплащане урежда единствено придобиването и ползването на оригинала. Според него, е немотивирано е да се приеме, че всяко презаписване на произведението и добавянето му в професионалния каталог на диджея не е отделно ползване, а възпроизвеждане. Когато дисководещият придобие чрез заплащане от интернет музикално произведение и това произведение бъде записано в паметта на неговия преносим компютър и не снема това копие на други носители, той ползва само заплатеният оригинал. От икономическата обосновка, съставена от М., обаче, става ясно, че презаписването на други носители се презюмира и по този начин дисководещите са задължени да заплащат два пъти за едно и също нещо - веднъж на платформата, която предоставя музикалното произведение и втори път като възнаграждение за възпроизвеждането му. В заключение се посочва, е утвърдената с оспорената заповед Тарифа създава задължение за заплащане на възнаграждения за определена категория професионалисти, като условията за това не са подложени на обсъждане, а са императивно зададени.

От ответника е постъпил писмен отговор, в който детайлно се оспорват релевираните в жалбата доводи.

По време на проведеното по делото открито заседание оспорващият се представлява от адвокат Д., който поддържа жалбата, по изложените в нея доводи.

Ответникът се представлява от юрист Пашова, която оспорва жалбата. Посочва, че при издаване на процесната заповед са спазени всички изисквания на закона, а на

административния орган са служебно известни фактите, относно начина, по който дисководещите организират дейността си. Те имат определен репертоар от музикални произведения, който събират на различни носители. Според пълномощника на ответника, дисководещият трябва да възпроизведе произведенията, записани на съответния носител и в този смисъл той извършва възпроизвеждане на произведение на изкуството, за което по смисъла на чл. 18, ал. 1 и ал. 2, т. 1 и чл. 5 от ЗАПСП, следва да получи разрешение от правноносителите. Тарифата визира възпроизвеждането и няма отношение към публичното озвучаване на конкретните събития. Изтъква, че доводите, че дисководещите са артисти и изпълнители, са неотнормими към предмета на спора.

Заинтересованата страна „М.“ СНЦ се представлява от юрисконсулт Г.. Същата оспорва жалбата и твърди, че в хода на административното производство от Сдружение "Национална асоциация на професионалните сватбени дисководещи" е постъпило възражение, на което то е получило подробен отговор. От оспорващият не е постъпило конкретно предложение за промяна на тарифата. Няма оспорване по същество. Утвърдената с оспорената заповед Тарифа е съобразена с европейската практика на останалите дружества за корпоративно управление, функциониращи по света. По подобни казуси се прави сравнителен анализ с тарифи на други дружества, тъй като това е най-правилният и обективен начин за остойностяване на икономическата стойност на правата и услугите, които организацията като „М.“ СНЦ предоставя. Приетата в момента Тарифата е с 30% по-ниска, с оглед икономическата обстановка и исканията на представители на бизнеса.

Представителят на СГП счита жалбата по същество за основателна, поради което оспорената заповед следва да бъде отменена.

Административен Съд С. – град, ХХІІІ троен състав, след като взе предвид и обсъди по отделно и в съвкупност наведените от жалбоподателя доводи, аргументите на ответника и на заинтересованата страна и заключението на представителя на СГП и събраните в хода на производство доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

На 10.04.2020 г. „М.“ СНЦ е подало до министъра на културата заявление вх. № 62-00-134, с което на основание чл. 94р, ал. 9 от ЗАПСП е поискало утвърждаване на тарифа за механично възпроизвеждане на музикални и свързани с тях литературни произведения от диджеи при осъществяване на професионалната им дейност. Към заявлението са приложени: 1. Проект за Тарифа, 2. решение на управителния съвет на „М.“ СНЦ за приемане на проекта, 3. Декларация по чл. 94р, ал. 9 от ЗАПСП, че за съответния начин на използване на съответната категория или вид права няма представителна организация на ползвателя, 4. Методика за определяне размера на предложените възнаграждения, съобразена с икономическата стойност на правата за конкретния вид използване, както и с икономическата стойност на услугите, предоставяни от организациите за колективно управление на права, 5. Икономическа обосновка на проекта за тарифа и 6. Обяснителна записка.

След постъпване на заявлението административният орган е извършил проучване относно наличието на заинтересовани страни и като такива са приети сдружение „Ес Пи Ес Диджей“, „Асоциация на професионалните дисководещи и лица, упражняващи музикално-артистична дейност" и Сдружение „Национална асоциация на професионалните сватбени дисководещи“.

Органът е приел, че посочените лица не попадат в категорията на представителни организации на ползватели по смисъла на чл. 94р, ал. 2 от ЗАПСП, но въпреки това на тях са отправени индивидуални уведомления и съобщения, за започналото административно производство във връзка с подаденото от „М.“ СНЦ заявление.

На основание чл. 94р, ал. 9, изречение трето от ЗАПСП на интернет страницата на Министерството на културата е публикувано уведомление, изх. № 62-00-134/27.05.2020 г., относно постъпилото заявление за утвърждаване на тарифа с указание, че в 30-дневен срок от публикуването (до 28 юни 2020 г.), заинтересованите лица могат да предоставят мотивирани писмени предложения по него. В периода 28 май - 28 юни 2020 г. на страницата на Министерството на културата са публикувани и са били достъпни проектът на тарифа, икономическата обосновка и методиката към нея.

На 29.06.2020 г. Сдружение „Национална асоциация на професионалните сватбени дисководещи“ е представило отговор-възражение, в което се посочва, че дисководещите са артист-изпълнители, а не ползватели на авторски и сродни права, поради което не подлежат на тарифиране. Изтъкнато е, че „М.“ СНЦ е поканило сдружението за обсъждане на проекта, за тарифата, като предварително по електронна поща били изпратена и икономическата обосновка. Втора среща не била проведена, поради въведеното в страната извънредно положение. Това лишило жалбоподателя от възможността да изложи своята теза.

Поради липса на конкретни аргументи, свързани с проекта на Тарифа, административният орган е счел, че отговорът на жалбоподателя не може да се приеме за „мотивирано предложение“ по смисъла на чл. 94р, ал. 9, изречение четвърто ЗАПСП.

За осигуряване на достъпност и равнопоставеност в производството, с писмо изх. № 62-00-134/06.07.2020 г. отговорът е изпратен на сдружение „М.“ в съответствие с чл. 94р, ал. 9, изречение 5 от ЗАПСП.

На 31.07.2020 г. административният орган е отправил указания до сдружение „М.“ по повод чл. 8 от проекта на Тарифа, предвиждащ възможност за индексация на размерите на възнагражденията. В резултат е представена коригирана редакция на документа в частта на чл. 8, засягаща периодичната тригодишна индексация - вместо тригодишна индексация „не по-малко от 5 на сто“ е записано, че се предвижда индексация „в случай, че“ инфлацията за предходния тригодишен период надвишава 5 на сто.

След изпълнение на описаните по-горе процесуални действия, административният орган е издал оспорената заповед.

Като доказателства по делото са приети: 1. Заповед № РД09-161/27.02.2020 г., с която на основание чл. 94б, ал. 1, чл. 94в, ал. 6 и ал. 7, чл. 94г, ал. 1 и ал. 5, чл. 94г¹, ал. 1, чл. 94р, ал. 3, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 14 и 15, чл. 94ш, ал. 1, чл. 94ш², ал. 1 и чл. 94щ от ЗАПСП, министърът на културата е делегирал правомощията по дял „втори „а“ „Колективно управление на авторски или сродни на тях права“ от ЗАПСП на заместник-министъра на културата 2. Удостоверение № У-62/05.09.2014 г., издадено от заместник-министъра на културата, видно от което „М.“ СНЦ е организация за колективно управление на авторски права за конкретно изброени начини на използване.

Административен Съд С. – град, XXIII троен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, приема от правна страна

следното:

По допустимостта на жалбата: Жалбата срещу оспорената заповед е подадена в срока по чл. 179 от АПК. Съдът е сезиран от надлежна страна и срещу общ административен акт, с който се засягат нейни законни права и интереси и следователно е подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното следва да се приеме, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, тя е неоснователна.

В разглеждания казус е безспорно, че „М.” СНЦ е организация за колективно управление на права по смисъла на чл. 94а (предишен чл. 40) от ЗАПСП, регистрирана е на основание чл. 94б (предишен чл. 40г) от ЗАПСП и като такава е оправомощена да извършва надлежно предвидените в чл. 94, ал. 2 от ЗАПСП дейности по управление на права.

Във връзка с дадените му по закон правомощия и на основание чл. 94р, ал. 9 от ЗАПСП, сдружението е подало до министъра на културата заявление, с което е поискало утвърждаване на тарифа за механично възпроизвеждане на музикални и свързани с тях литературни произведения от диджеи при осъществяване на професионалната им дейност.

Настоящият съдебен състав не приема релевираните в жалбата доводи за допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, довели до накърняване на права участниците в административното производство. От описание по-горе процесуални действия на длъжностни лица при министерство на културата се установява, че са спазени изискванията, регламентирани в цитираната правна норма. Административният орган е издирил лицата, които биха могли да бъдат конкретно засегнати от утвърждаването на тарифата, сред които е и жалбоподателят. На същите са отправени индивидуални съобщения за започналото административно производство, изпратени им са приложенията към подаденото от „М.” СНЦ заявление (проект за тарифа, икономическа обосновка и т.н.), дадена им е възможност да представят свои предложения и да направят възражения и т.н., като стриктно са спазени предвидените в закона срокове.

От друга страна е спазено и изискването на чл. 6б, ал. 1 от АПК, като проектът на тарифа, икономическата обосновка и методиката към нея са били публикувани на интернет-страницата на министерството на културата.

Сдружение „Национална асоциация на професионалните сватбени дисководещи” се е възползвало от правото си да подаде отговор, но в него са изложени само възражения, относно същността на професията дисководещ, свързани с твърдението, че дисководещият е артист-изпълнител по смисъла на чл. 74 от ЗАПСП, поради което не следва да заплаща възнаграждение за възпроизвеждането на музикалните произведения. Не са направени никакви конкретни предложения за други цени от тези предложени в проекта и не е поискано провеждане на преговори, с цел подлагането им на дискусия.

Съдът не споделя изложените от жалбоподателя възражения в горния смисъл. Съгласно чл. 74 от ЗАПСП, артист-изпълнител е лицето, което представя, пее, свири, танцува, рецитира, играе, режисира, дирижира, коментира, озвучава роли или изпълнява по друг начин произведение, цирков или вариететен номер, номер с кукли или фолклорна творба. Легална дефиниция на понятието „възпроизвеждане на произведение” е дадено в § 2, т. 3 от ДР на ЗАПСП и то включва прякото или непрякото размножаване в един или повече екземпляри на произведението или на

част от него, по какъвто и да е начин и под каквато и да е форма, постоянна или временна, включително запаметяването му под цифрова форма в електронен носител; От друга страна, според § 2, т. 1 от Заключителните разпоредби на Наредба № 81 от 22.07.2013 г. за придобиване на квалификация по професията "Дисководещ" (цитиран в жалбата), в своята практика дисководещият използва фрагменти от готови музикални произведения, музикални ефекти и шумове. Дисководещият съставя и изпълнява творческо-музикална програма, подготвена за конкретното музикално-артистично събитие. След подготовката на музикалния материал дисководещият извършва пълен опис по времетраене на използваната музика и списък на композиторите на музикалните откъси, носители на авторски права.

Тълкуването на цитираните закони и подзакони разпоредби във взаимна връзка дава възможност да се направят изводи в следните насоки.

Дисководещият (или „диджей“) при осъществяване на професионалните си задължения безспорно възпроизвежда публично (на определени колективни събития като сватбени тържества, абитуриентски балове, фирмени тържества, рождени дни и други) музикални произведения или фрагменти от тях. За целта той разполага с необходимата техника - звуковъзпроизвеждащи устройства, микрофони, светлинни ефекти и други аксесоари, както и необходимите средства за използването им и работи с компютърна програма (софтуер) и специализиран звуков хардуер (§ 2, т. от ЗР на Наредбата). Т.е. възпроизвеждайки едно музикално произведение или фрагмент от него, той осъществява размножаването му по смисъла на § 2, т. 3 от ДР на ЗАПСП. Без значение е в случая дали, възпроизвеждането му се осъществява, чрез предварителен запис на електронно устройство или на преносим цифров носител или директно от интернет. От тази гледна точка е необосновано твърдението, че размножаването включва единствено копиране на произведението върху някакъв вид подходящ носител – CD, флаш-памет и т.н. Единствено в случай, че дисководещият реши да изпълни самостоятелно някакво музикално произведение по някой от описаните в чл. 74 от ЗАПСП начини (чрез пеене, свирене, танцуване и т.н.), същият би могъл да бъде определен като артист-изпълнител и да бъде освободен от задължението за заплащане на вознаграждение за възпроизвеждането на това произведение.

Съдът не намира за основателен и довода, за липса на основание за заплащане на вознаграждение за възпроизвеждането на дадено произведение, за което вече е заплатена такса чрез закупуването му или чрез заплащане на такса за копирането му от определена платформа, базирана в интернет. Според чл. 18 , ал. от ЗАПСП, авторът има изключителното право да използва създаденото от него произведение и да разрешава използването му от други лица освен в случаите, за които този закон разпорежда друго. В ал. 2 са изброени действията, които се считат за използване на произведението, като едно от тях е възпроизвеждане по смисъла на § 2, т. 3 от ДР на ЗАПСП. Чрез закупуване на дадено произведение купувачът придобива безспорно правото да го възпроизвежда, но единствено за собствени нужди. В случай, че съответното закупено произведение се възпроизвежда (размножава) публично и най-вече с комерсиална цел, безспорно възпроизвеждащият дължи вознаграждение на автора, пряко или чрез организацията за управление на колективни права.

На последно място настоящият съдебен състав не споделя довода, за липса на икономическа обосновка на определените в тарифата възнаграждения. В приложената към заявлението икономическа обосновка е направен икономически анализ на предложените цени, който е изключително подробен и мотивиран, а в методиката е изготвена съпоставка с подобни възнаграждения в други страни-членки на ЕС. Използваните в двата документа данни от националната статистика и от Евростат и позоваването механизми, инструменти и правила за определяне на подобни възнаграждения, използвани в практиката на КЗК и решенията на Съда на ЕС, навежда на извода, че при изготвянето на тарифата е използван задълбочен и обоснован подход, основан на конкретни икономически параметри и обществени нагласи. От друга страна, бърза справка на интернет-страници, предлагащи услуги на дисководещи за озвучаване на сватбени и други видове тържества показва, че цените за тези услуги варират от 250 лв. до 1400 лв., средно за пет астрономически часа, което е напълно приемливо, съпоставено с определеното в тарифата възнаграждение за една календарна година в размер на 320 лв.

По изложените съображения, следва да се приеме, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при липса на нарушение на административно-производствените правила и при спазване на материално-правните разпоредби, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

По отношение на направените разноски, предвид на факта, че ответника по оспорването и заинтересованата страна, чрез процесуалните си представители са поискали разноски, на същите следва да се присъдят такива.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1, т. 4 от АПК,
Административен Съд С. – град, XXIII троен състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Сдружение „Националната асоциация на професионалните сватбени дисководещи“, чрез адвокат С. Д. с адрес: [населено място], [улица], ет. 1, ап. 5 срещу заповед № РД09-616 от 25.08.2020 г. на Заместник-министъра на културата, с която е утвърдена Тарифа за определяне на размера на възнагражденията, дължими за механично възпроизвеждане на музикални и свързани с тях литературни произведения от диджеи при осъществяване на професионалната им дейност.

ОСЪЖДА Сдружение „Националната асоциация на професионалните сватбени дисководещи“, с ЕИК[ЕИК] да заплати на Министерство на културата, на основание чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК, сумата от 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, за осъществено процесуално представителство по административно дело № 10709 по описа за 2020 г. на Административен съд София - град.

ОСЪЖДА Сдружение „Националната асоциация на професионалните

сватбени дисководеци“, с ЕИК[ЕИК] да заплати на „М.“ СНЦ, на основание чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК, сумата от 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, за осъществено процесуално представителство по административно дело № 10709 по описа за 2020 г. на Административен съд София - град.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния Административен Съд на Република България.